

Uchwała Nr SO-17.4012.248.2025

Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu
z dnia 29 kwietnia 2025 r.

w sprawie wyrażenia opinii o sprawozdaniu z wykonania budżetu Gminy Czerwonak za rok 2024
wraz z informacją o stanie mienia Jednostki i objaśnieniami

Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu, wyznaczony zarządzeniem
Nr 5/2025 Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu z dnia 3 lutego 2025 r., w osobach:

Przewodnicząca: Katarzyna Gableta
Członkowie: Katarzyna Kosmowska
Aldona Pruska

działając na podstawie art. 13 pkt 5 i art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych
izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2025 r. poz. 7) w związku z art. 267 ustawy z dnia 27 sierpnia
2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1530, z późn. zm.), wyraża o przedłożonym
przez Wójta Gminy Czerwonak sprawozdaniu z wykonania budżetu za 2024 rok wraz z informacją
o stanie mienia Jednostki i objaśnieniami

opinię pozytywną

Uzasadnienie

Przedmiotem badania, stanowiącym podstawę do wydania niniejszej opinii, było sprawozdanie
z wykonania budżetu Gminy Czerwonak za 2024 rok oraz informacja o stanie mienia Gminy wg stanu
na dzień 31 grudnia 2024 r. (przedłożone tut. Izbie w dniu 31 marca 2025 r.).

Skład Orzekający przed wydaniem opinii zapoznał się także z uchwałą budżetową na 2024 rok
(po zmianach), uchwałą w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Czerwonak na lata
2024-2043 (po zmianach) oraz ze sprawozdaniami budżetowymi Jednostki za 2024 r.

I. Przedłożone sprawozdanie zawiera część opisową stanowiącą objaśnienia do sprawozdania
z wykonania budżetu oraz część tabelaryczną.

1. W części opisowej sprawozdania poinformowano o planowanych i wykonanych dochodach
oraz wydatkach budżetu, w podziale na bieżące i majątkowe. Realizację dochodów bieżących
przedstawiono wg źródeł ich pochodzenia, z wyszczególnieniem: dotacji celowych, subwencji
ogólnej, udziałów w podatkach stanowiących dochód budżetu państwa, podatków i opłat
lokalnych oraz pozostałych dochodów bieżących, natomiast wykonanie dochodów majątkowych
zaprezentowano z wyodrębnieniem: dochodów z majątku oraz dotacji i środków na inwestycje.
W części opisowej wydatki bieżące przedstawiono w tabeli tylko według działów. Natomiast
szczegółowo przedstawiono wykonanie zadań inwestycyjnych. Ponadto wskazano stan zaległości
podatkowych oraz skutki obniżenia górnych stawek podatków. Omówiono przychody i rozchody

budżetu.

2. W części tabelarycznej przedstawiono m.in.:

- wykonanie dochodów i wydatków w szczególowości określonej jak w uchwale budżetowej,
- odchylenia w realizacji dochodów i wydatków Gminy Czerwonak za 2024 rok,
- zestawienie dochodów i wydatków związanych z gospodarką odpadami,
- środki zewnętrzne otrzymane w 2024 r. na realizację przedsięwzięć bieżących i majątkowych,
- zestawienie dochodów i wydatków związanych z gromadzeniem środków z opłat i kar za korzystanie ze środowiska,
- wykonanie planu dochodów z funduszu pomocy dotyczących realizacji zadań związanych z pomocą obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa.

3. W sprawozdaniu przedstawiono zmiany w planie wydatków na realizację programów finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy o finansach publicznych, dokonane w trakcie roku budżetowego oraz informację o stopniu zaawansowania realizacji programów wieloletnich.

4. Do sprawozdania dołączono informację o wykonaniu planu finansowego Gminnego Ośrodka Kultury oraz Gminnej Biblioteki Publicznej w Czerwonaku za 2024 rok.

Skład Orzekający wskazuje, że z art. 267 ust. 3 ustawy o finansach publicznych wynika obowiązek przedłożenia przez zarząd jednostki samorządu terytorialnego (wójta, burmistrza, prezydenta miasta) regionalnej izbie obrachunkowej, w terminie do dnia 31 marca roku następującego po roku budżetowym, sprawozdania rocznego z wykonania budżetu jednostki, zawierającego zestawienie dochodów i wydatków wynikające z zamknięć rachunków budżetu jednostki samorządu terytorialnego. Zgodnie natomiast z art. 13 pkt 5 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych do zadań izby należy wydawanie opinii o przedkładanych przez zarządy powiatów i województw oraz przez wójtów (burmistrzów, prezydentów miast) sprawozdaniach z wykonania budżetu wraz z informacjami o stanie mienia jednostek samorządu terytorialnego i objaśnieniami.

II.

Analiza porównawcza danych prezentowanych w sprawozdaniu z wykonania budżetu z kwotami planowanymi w budżecie na rok 2024 oraz danymi zawartymi w przedłożonych sprawozdaniach budżetowych wykazała zgodność kwot planowanych i wykonanych w dokumentach przedłożonych tut. Izbie.

III.

1. Na podstawie przeprowadzonego badania Skład Orzekający ustalił, że budżet Gminy Czerwonak na rok 2024 został wykonany deficytem w wysokości 12.591.598,18 zł (przy planowanym deficycie budżetu w wysokości 39.934.278,03 zł), bowiem:

- a) dochody zrealizowano w wysokości 217.088.011,30 zł, co stanowi 103,75% planu, z tego:
 - dochody bieżące w wysokości 193.295.583,18 zł, co stanowi 104,55% planu,
 - dochody majątkowe w wysokości 23.792.428,12 zł, co stanowi 97,69% planu;
- b) wydatki zrealizowano w wysokości 229.679.609,48 zł, co stanowi 92,17% planu, z tego:
 - wydatki bieżące w wysokości 178.643.594,27 zł, co stanowi 93,52% planu,

– wydatki majątkowe w wysokości 51.036.015,21 zł, co stanowi 87,76% planu.

Z powyższego wynika, że wykonane wydatki bieżące są niższe od wykonanych dochodów bieżących, co spełnia wymogi art. 242 ust. 2 ustawy o finansach publicznych.

2. W kwocie wydatków wykonanych wydatki, które nie wygasły z upływem roku 2024 stanowią kwotę 9.253.365,66 zł.
3. W roku sprawozdawczym Gmina zrealizowała przychody z tytułu kredytów, pożyczek i emisji papierów wartościowych w kwocie 40.000.000,00 zł (100,00% planu). Ponadto Gmina dysponowała:
 - niewykorzystanymi środkami pieniężnymi, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 ustawy o finansach publicznych w wysokości 7.788.416,90 zł, które w budżecie roku 2024 zostały zaangażowane w wysokości 3.272.949,15 zł,
 - wolnymi środkami, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych w wysokości 15.901.170,24 zł, które w budżecie roku 2024 zostały zaangażowane w wysokości 5.371.945,36 zł.

Rozchody z tytułu spłat kredytów, pożyczek oraz wykupu papierów wartościowych zrealizowano w wysokości 8.710.616,48 zł (100,00% planu).

Powyższe dane potwierdza sprawozdanie Rb-NDS o nadwyżce/deficycie za okres od początku roku do dnia 31 grudnia roku 2024.

4. Ze sprawozdania z wykonania budżetu oraz sprawozdania Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji wg stanu na koniec IV kwartału 2024 r. wynika, że zadłużenie Gminy na dzień 31 grudnia 2024 r. wynosiło 131.412.076,52 zł (w tym kwota długu, którego planowana spłata dokona się z wydatków – 259.893,00 zł), co stanowi 60,53% wykonanych dochodów.
5. Według sprawozdania Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego za okres od początku roku do dnia 31 grudnia roku 2024 należności na koniec 2024 r. wynosiły 21.520.601,42 zł, w tym zaległości 14.913.063,15 zł.
Wielkość zaległości na koniec roku 2024 w porównaniu z rokiem 2023 uległa zmniejszeniu o kwotę 437.926,11 zł.
6. Na podstawie sprawozdania Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych jednostki samorządu terytorialnego za okres od początku roku do dnia 31 grudnia roku 2024 Skład Orzekający ustalił, że na koniec okresu sprawozdawczego zobowiązania niewymagalne stanowiły kwotę 6.880.279,76 zł. Zobowiązania wymagalne nie występują.

W wyniku analizy sprawozdania Rb-28S Skład Orzekający stwierdził, że (z pominięciem paragrafów wynagrodzeń i pochodnych od wynagrodzeń oraz różnych wydatków na rzecz osób fizycznych) w następujących podziałkach klasyfikacji budżetowej suma wydatków wykonanych i zobowiązań przekracza plan ustalony w budżecie:

Dział	Rozdział	Paragraf	Plan	Wykonanie	Zobowiązania	wymagalne	wykonanie + zobowiązania	przekroczenie
600	60002	4270	12 900,00	12 665,66	1 064,55	0,00	13 730,21	830,21
600	60016	4300	1 243 531,64	1 220 745,98	50 504,02	0,00	1 271 250,00	27 718,36
750	75023	4360	80 442,00	74 150,88	6 569,44	0,00	80 720,32	278,32
750	75095	4260	97 329,86	89 851,18	23 618,12	0,00	113 469,30	16 139,44
757	75702	8110	6 510 000,00	6 508 203,43	145 232,91	0,00	6 653 436,34	143 436,34

852	85228	4360	5 490,00	5 486,32	265,68	0,00	5 752,00	262,00
855	85502	4360	686,00	685,79	33,21	0,00	719,00	33,00
855	85504	4360	1 372,00	1 371,58	66,42	0,00	1 438,00	66,00
921	92109	4260	426 200,00	412 321,33	39 637,28	0,00	451 958,61	25 758,61
921	92109	4300	390 900,00	390 670,02	995,11	0,00	391 665,13	765,13
926	92601	4260	2 316 500,00	2 254 223,53	183 787,77	0,00	2 438 011,30	121 511,30
Kwota przekroczenia								336 798,71

W Sprawozdaniu Wójt zamieścił następującą informację „Wójt na podstawie otrzymanego upoważnienia w uchwale budżetowej oraz w uchwale w sprawie wieloletniej prognozy finansowej zaciągnął zobowiązania przekraczające plan wydatków na rok 2024, w tym na przedsięwzięcia wieloletnie wymienione w załączniku nr 2 do uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej, w głównej mierze z tytułu wypłaty dodatkowego wynagrodzenia rocznego (§ 404, 411, 412).”.

Rada Gminy Czerwonak uchwałą Nr 802/LXXIII/2023 z dnia 14 grudnia 2023 r. w sprawie budżetu Gminy Czerwonak na 2024 rok określiła sumę 4.000.000,00 zł do której Wójt może samodzielnie zaciągać zobowiązania (§ 10). Natomiast w uchwale Nr 801/LXXIII/2023 z dnia 14 grudnia 2023 r. w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Czerwonak upoważniono Wójta do zaciągania zobowiązań związanych z realizacją przedsięwzięć (§ 5 ust. 1 pkt 1) oraz z tytułu umów, których realizacja w roku budżetowym i w latach następnych jest niezbędna do zapewnienia ciągłości działania Gminy i których płatności wykraczają poza rok budżetowy (§ 5 ust. 1 pkt 2) oraz do przekazania uprawnień kierownikom jednostek organizacyjnych do zaciągania tych zobowiązań (§ 5 ust. 2).

7. Ze sprawozdania RB-28S wynika, że w następujących podziałkach klasyfikacji budżetowej poniesiono wydatki związane z zapłatą odsetek oraz kar i odszkodowań:

Dział	Rozdział	Paragraf	Plan	Wykonanie
600	60016	460	2 000,00	798,22
700	70005	459	245 000,00	114 705,00
700	70005	460	274 256,00	116 343,00
700	70007	460	20 000,00	14 144,48
754	75495	460	200,00	33,32
852	85231	458	270,00	269,76
852	85295	458	1,96	1,96
855	85501	458	5 180,00	1 684,00
855	85502	458	5 000,00	2 916,53
926	92601	458	1 490,20	1 490,20

W sprawozdaniu poinformowano o przyczynach poniesienia ww. wydatków.

8. Analiza realizacji wydatków budżetowych w § 4440 – „Odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych” wykazała, że przekazanie środków na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych w następujących podziałkach klasyfikacji budżetowej nie zostało zrealizowane w należytej wysokości:

Dział	Rozdział	Paragraf	Plan	Wykonanie	%
750	75023	4440	291 500,00	290 633,04	99,70%
851	85154	4440	7 700,00	7 662,33	99,51%

900	90002	4440	15 500,00	15 300,50	98,71%
926	92601	4440	130 946,51	130 920,39	99,98%

W sprawozdaniu z wykonania budżetu Wójt wskazał, że „Wydatki budżetowe w § 4440 - odpisy na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych w podziałkach klasyfikacji budżetowej: dz. 750 rozdz. 75023, dz. 750 rozdz. 75023, dz. 851 rozdz. 85154 oraz dz. 900 rozdz. 90002 oraz 926 rozdz. 92601 zostały poniesione w prawidłowej wysokości, natomiast nie został skorygowany plan wydatków w roku 2024 do stanu faktycznego wykonania wydatków”.

Zgodnie z przepisem art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych (Dz. U. z 2024 r. poz. 288) „równowartość dokonanych odpisów i zwiększeń naliczonych zgodnie z art. 5, 13 i 14 na dany rok kalendarzowy pracodawca przekazuje na rachunek bankowy Funduszu w terminie do dnia 30 września tego roku (...)”.

W myśl § 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 marca 2009 r. w sprawie sposobu ustalania przeciętnej liczby zatrudnionych w celu naliczania odpisu na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych (Dz. U. z 2009 r. Nr 43, poz. 349), podstawę do naliczenia odpisu stanowi przeciętna planowana w danym roku kalendarzowym liczba zatrudnionych u pracodawcy, skorygowana w końcu roku do faktycznej przeciętnej liczby zatrudnionych, obejmująca pracowników zatrudnionych w pełnym i niepełnym wymiarze czasu pracy (po przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy). Korekta powinna odbyć się zarówno w zakresie planu, jak i wykonania.

9. Wykonanie dochodów z tytułu opłat za wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz wydatków związanych z realizacją gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, przedstawia poniższa tabela:

Dochody (zł)			Wydatki (zł)		
Rozdział (§)	Plan	Wykonanie	Rozdział (§)	Plan	Wykonanie
75618 (§ 0270)	151 098,06	151 098,06	85153	50 000,00	50 000,00
75618 (§ 0480)	704 300,00	695 557,32	85154	847 281,88	826 762,27
Razem	855 398,06	846 655,38	Razem	897 281,88	876 762,27

Ponadto w przychodach budżetu w § 905 - „Przychody jednostek samorządu terytorialnego z niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach” zaplanowane zostały niewykorzystane w latach wcześniejszych dochody z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych w kwocie 41.883,82 zł.

Tym samym niewykorzystana w roku 2024 kwota dochodów z tytułu opłat za wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych stanowi kwotę 11.776,93 zł.

Uchwałą Nr 136/XI/2025 z dnia 20 marca 2025 r. w sprawie zmiany budżetu Gminy Czerwonak na rok 2025, Rada Gminy zaplanowała przychody z tytułu niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach w kwocie 6.155.089,15 zł, z czego jak wynika z uzasadnienia do uchwały kwota 11.776,93 zł została przeznaczona na wydatki związane z realizacją zadań określonych

w ustawie z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 poz. 2151, z późn. zm.).

10. Dochody i wydatki związane z funkcjonowaniem systemu gospodarowania odpadami komunalnymi wykonane zostały w wysokościach odpowiednio: dochody w rozdz. 90002 – 14.269.077,00 zł (w tym § 0490 – 13.998.308,04 zł) oraz wydatki w rozdz. 90002 – 11.081.913,71 zł (w tym § 4300 – 7.919.437,45 zł).

Skład Orzekający przypomina, że zgodnie z art. 6r ust. 2c ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2024 r. poz. 399, z późn. zm.): *„Środki pochodzące z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi, które nie zostały wykorzystane w poprzednim roku budżetowym, gmina wykorzystuje na pokrycie kosztów funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, w tym kosztów, o których mowa w ust. 2a, 2aa i 2b, a także kosztów wyposażenia terenów przeznaczonych do użytku publicznego w pojemniki lub worki, przeznaczone do zbierania odpadów komunalnych, ich opróżnianie oraz utrzymywanie tych pojemników w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowym i technicznym oraz organizacji i utrzymania w odpowiednim stanie sanitarnym i porządkowym miejsc gromadzenia odpadów.”*

Zatem środki z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, które nie zostały wykorzystane w latach poprzednich Gmina zobowiązana jest zaplanować w przychodach budżetu roku 2025 w § 905 i wykorzystać na pokrycie kosztów funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, o których mowa w art. 6r ust. 2-2c ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

Skład Orzekający stwierdził, że w sprawozdaniu ujęto informacje o wysokościach zrealizowanych w 2024 r. dochodów z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz wydatków poniesionych na funkcjonowanie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi z wyszczególnieniem kosztów, o których mowa w art. 6r ust. 2-2c ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, wraz z objaśnieniami, czym wypełniono wymóg wynikający z art. 6r ust. 2e tej ustawy.

- IV. W wyniku analizy przedłożonego sprawozdania z wykonania budżetu Skład Orzekający stwierdził, że w sprawozdaniu wystąpiły następujące uchybienia:

1. Na stronie 3 sprawozdania, w tabeli 1 pn. „Informacja o wykonaniu budżetu Gminy Czerwonak za 2024 rok” wykazano w części VIII. „Przychody budżetu” plan niewykorzystanych środków pieniężne, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 ustawy o finansach publicznych w kwocie 3.722.949,15 zł, natomiast ze sprawozdania Rb-NDS wynika, że ww. środki zostały zaangażowane w budżecie 2024 roku w kwocie 3.272.949,15 zł.
2. Na stronie 9 sprawozdania wskazano: *„Dochody z subwencji w 2024 roku zostały zaplanowane na poziomie 41.731.675,00 zł, natomiast zrealizowane w kwocie 41.731.675,00 zł.”*. Z kolei z podsumowania poszczególnych pozycji wynika kwota 39.718.392,00 zł. Jak wynika z części tabelarycznej sprawozdania i sprawozdania Rb-27S, w budżecie planowano również część rozwojową subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego w rozdz. 75806 § 2920 w kwocie 2.013.283,00 zł, która została wykonana

w 100%, a która została pominięta w częściach składowych dochodów uzyskanych z tytułu subwencji.

- V. Przedłożona informacja o stanie mienia Gminy wg stanu na dzień 31 grudnia 2024 r. spełnia wymogi określone w art. 267 ust. 1 pkt 3 ustawy o finansach publicznych.

Biorąc powyższe pod uwagę Skład Orzekający postanowił jak w sentencji.

Przewodnicząca
Składu Orzekającego

/-/ Katarzyna Gableta

Pouczenie: Od opinii zawartej w niniejszej uchwale służy odwołanie do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszej uchwały.